

Behovsbedömning

Diarienummer: BN-2014/01867

Datum: 2015-10-01

Handläggare: Sigrid Segerström

Planprogram för Lilljansberget och del av campusområdet inom fastigheten Stadsliden 6:6 i Umeå kommun, Västerbottens län

---

Behovsbedömning av detaljplan

Dnr BN-2014/01867

Bedömning av behovet att upprätta en miljöbedömning enligt Plan- och bygglagen och MKB-förordningen

Planens beteckning	Planprogram för Lilljansberget och del av campusområdet inom fastigheten Stadsliden 6:6 i Umeå kommun, Västerbottens län
Planens syfte	Syftet med programmet är att beskriva planeringsförutsättningarna för området, ange mål, vilja och inriktning för utveckling samt presentera förslag till förändringar inom området.
Existerande planer	Översiktsplan Umeå Kommun - Fördjupning för Universitetsstaden, med miljökonsekvensbeskrivning. Antagen 2013. Stora delar av planprogramsområdet är ej detaljplanelagda sedan tidigare. Inom planprogramsområdet finns fyra detaljplaner: Stadsliden 6:6 2480K-P09/13. Laga kraft 2009. Planlagt för idrott. Stadsliden 6:6, 2480K-P06/30. Laga kraft 2006. Planlagt för kraftledning och småindustri. Stadsliden 6:6, 2480K-P04/233- Laga kraft 2004. Planlagt för bostadsändamål. Stadsliden 6:6, PLA 12-36. Antagen 2014, del av plan överklagad. Planlagt för bostäder och skola. Planområdet berörs även av detaljplanerna: Nydalahöjden, 2480K-P91/32. Laga kraft 1991. Del inom planprogramsområdet är planlagt för huvudgata, natur och högspänningsledning. Ålidhöjden, 2480K-P42/1985. Laga kraft 1985. Del inom planprogramsområdet är planlagt för småindustri. Berghemsområdet, 2480K-P2/1959. Laga kraft 1959. Del inom planprogramsområdet är planlagt för park eller gatuplanering. Berghemsområdet, 2480K-P60/1950. Laga kraft 1950. Del inom planprogramsområdet är utpekad för idrottsändamål.
Genomförda miljöbedömningar	Naturinventering. Inventering av Lilljansskogen med fokus på naturvärden och skogens nyttjande, nu och i framtiden. Dagvattenutredning för Sandbäckens avrinningsområde.
Tidigare miljöutredningar	Dagvattenutredning.

Beslut

Planen bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalken 6 kap 11, 12 § § bedöms därför inte behöva genomföras.

Motiv till beslut

Behovsbedömningen grundas på bifogad genomgång av planens miljöpåverkan. Utifrån genomgången finns det följande motiv till beslutet i sammanfattning:

Enligt genomgången finns det för dagvattenhantering och naturmiljö/grönstruktur anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Dessa frågor behandlas i ekosystemtjänstutredningen som genomförs parallellt med planarbetet. Syftet är att hitta hållbara lösningar för lokalt omhändertagandet av dagvatten i syfte på att undvika ytterligare belastning för Sandbäcken och Universitetsdammen. Samt att säkerställa funktionen för den ekologiska korridoren.

Det finns inte anledning att anta att miljökvalitetsnorm kommer att överskridas.

Planen medför inte påverkan av område av riksintresse.

Sigrid Segerström
Planarkitekt

Tomas Strömberg
Planchef

Anmärkning: Bifogad genomgång visar på faktorer som ska behandlas i planbeskrivningen, även om en miljöbedömning inte ska göras.

SAMMANFATTNING

	Ja	Nej
Betydande påverkan antas enligt bedömningskriterier i MKB-förordningen bilaga 4	(X) Se kommentarer under naturmiljö	
Anges förutsättningar för kommande verksamhet eller åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan		X
Påverkas Natura 2000 på ett betydande sätt		X
Påverkas områden av riksintresse enligt MB kap 3 (rennäringen, yrkesfisket, naturvården, kulturmiljövården, friluftslivet, värdefulla ämnen eller material, anläggningar, totalförsvaret) eller enligt kap 4 (§2 Vindelådalen eller §6 Vindelälven, för §8 Natura 2000 se ovan)		X

Ja på någon punkt 1 - 3 leder till att miljöbedömning ska göras.

Planens uppenbara positiva inverkan på:

Miljön, inkl miljömålen	Förtätning av staden bidrar till klimatmål.
Hälsan, inkl folkhälsomålen	-
Annat	-

Bedömning enligt kriterierna i MKB-förordningens bilaga 4

Inverkan leder till att faktorn ska behandlas i planbeskrivningen, betydande påverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i miljöbedömning.

	Ingen eller liten risk för inverkan	Risk för inverkan	Risk för betydande påverkan	Kommentarer
Platsen				
Den befintliga miljöns känslighet		X		Se dagvatten och översvämningsrisk
Geologi/hydrologi		X		Avrinningen av yt- och dagvattnet ändras på grund av ändrat markanvändning och hårdgjorda ytor.
Skredrisk		X		Lilljansberget har flera branta partier där ändrat markanvändning kan medföra risk för erosion och skred.
Översvämningsrisk		X		Risk för översvämmning längs Sandbäcken och områdena kring Universitetsdammen där kapacitet för omhändertagandet av ytterligare dagvatten är begränsad. Problemet är belyst i dagvattenutredningen och belysas ytterligare i ekosystemtjänstutredningen. För att minska risken för översvämmning längs Sandbäcken behöver hänsyn tas vid planering i dess tillrinningsområde. Se även dagvatten! Befintliga utredningar visar att det finns förutsättningar att omhänderta/bromsa dagvatten inom kvartersmark och inom programområdet i övrigt längs Sandbäcken och Liljansvägen.
Lokalklimat		X		
Ljusförhållanden	X			
Radon i mark	X			
Förorenade områden	X			
Förorenad luft		X		Avloppslukt vid luftningspunkt för spillvattennätet i nordvästra delen av programområdet.

	Ingen eller liten risk för inverkan	Risk för inverkan	Risk för betydande påverkan	Kommentarer
Buller från omgivning		X		Vägfrikbuller behöver redovisas, både idag och framtida situation främst från Petrus Laestadius väg.
Elektromagnetiska fält	X			Ingen bebyggelse planeras i anslutning till kraftledningen längs "Olofsdalen". Ev. transformatorstationer behandlas bäst i detaljplaneskedet.
Verksamheter som medför risk för miljö och hälsa, i eller i närheten av planområdet	X			Ingen bebyggelse eller känslig verksamhet i anslutning till Kolbäcksvägen (E4) som är transportled för farligt gods.
Grönyta i tätort		X		Området är en sammanhängande skogsbevuxen grön korridor mellan Nydalaområdet och Mariehemsängarna. Skogen ramar in universitetområdet mot väst och har därmed också landskapsvärden.
Rekreationsområde		X		Området har ett högt värde för närrekreation och återhämtning samt som motionsområde med skidspår nära universitetsområdet. Se även områdets värde för ett sammanhängande skidspår mellan Nydalaområdet och Stadsliden i FÖP för universitetsområdet. Inom området finns en arena för idrott och andra lagsporter.
Tyst/ostörd miljö		X		Delar av grönstråket längs Liljansvägen har låga ljudnivåer. Utan motorfordonstrafik på Liljansvägen kan området behålla en lugn/tyst karaktär.
Kulturmiljö		X		Flera fornlämningar från olika tider inom planområdet, Utredningar gjorda, se FÖP Universitetsstaden sid 56 och kartsnitt GIS i översiktsplaneringskartan. Kompletterande utredningar kan behövas, liksom begränsning av markanvändning eller utgrävning. Kontakta Länsstyrelsen och Västerbottens museum.

	Ingen eller liten risk för inverkan	Risk för inverkan	Risk för betydande påverkan	Kommentarer
Naturmiljö		X	(X)	Planområdet berör en av Umeås mest betydelsefulla ekologiska korridorer från Stadsliden till skogarna kring Nydala. Korridoren är en viktig förutsättning att för att Stadsliden även i fortsättningen är ett fungerade skogsekosystem och inte isoleras ytterligare av bygg- och infrastrukturbarriärer. Det är viktigt att små och mellanstora däggdjur, insekter och andra arter kan förflyttas sig längs den gröna korridoren utan större barriärer. Ytterligare vägar som korsar stråket samt fortsatt trafik på Liljansvägen har negativ påverkan på korridoren. Se naturinventeringen! Naturmiljö m.fl. faktorer beskrivs i ekosystemtjänstanalys som används som underlag vid utformning av programmet.
Kända skyddsvärda arter	X			
Strandskyddsområde	X			
Vattenskyddsområde	X			
Risk för brunnar etc.		X		UMEVAS anläggningar ovan och under mark inom programområdet är planeringsförutsättning. Bergtunnel, luftningspunkt och bräddpunkt för spillvatten. Bl.a. kan påverkan ske vid sprängning.

Påverkan				
Påverkar detta projekt miljön i överordnande projekt?		X		Grön korridor/stråk mellan Stadsliden via Mariehemsängarna till Nydalaterrängen. Utpekad i FÖP Universitetsstaden av vikt för ekologisk spridning och med avsikt att utveckla ett sammanhängande motionsspår och skidspår.

	Ingen eller liten risk för inverkan	Risk för inverkan	Risk för betydande påverkan	Kommentarer
Dagvattenhantering		X		Ökade dagvattenflöden till Sandbäcken kan ge översvämningar inom universitetsområdet. SWECOs dagvattenutredning för Sandbäcken avrinningsområde från 2013 är framtagen som underlag för detta program och andra kommande detaljplaner inom fördjupningen av ÖP för universitetsområdet. Rapporten redovisar nuläge och nödvändiga åtgärder vid nyexploateringar inom avrinningsområdet på en tämligen detaljerad nivå med exempel på fördröjningsåtgärder inom kvartersmark, gatumark och grönytor. För att säkerställa möjligheten till fortsatt förtätning och exploatering inom Sandbäckens avrinningsområde bör enligt rapporten ”allt dagvatten fördröjas vid källan inom de områden som exploateras eller byggs om. Om det inte sker ökar risken för att Universitetsdammen ska svämma över och skada viktiga funktioner i Universitetets lokaler. Dimensioneras magasinerna för 10-årshändelsen får det även god effekt på regnhändelser med längre återkomsttid.” Med dessa förutsättningar behöver markanvändningen i programmet överlag anpassas med hänsyn till översvämningensrisken och vattenbalansen behöver utredas/redovisas i såväl program- som detaljplaneringsskedet. Det är en fördel om åtgärder i området kan skapa en buffert som även underlättar för byggande i andra delar av avrinningsområdet. Dagvattenutredningen är ett bra underlag för detta. En utredning av ekosystemtjänster tar också upp andra aspekter på dagvattenhantering. Dagvattenlösningar kan även ge positiva effekter som biologisk mångfald samt olika typer av upplevelsemöjligheter. Befintliga utredningar visar att det finns förutsättningar att omhänderta/bromsa dagvatten inom kvartersmark och inom programområdet i övrigt längs Sandbäcken och Liljansvägen.

	Ingen eller liten risk för inverkan	Risk för inverkan	Risk för betydande påverkan	Kommentarer
Avloppshantering	X			
Påverkan på trafiksituationen inom och utom planområdet		X		Nya lokalgator och vägar för gång, cykel och bil. Lilljansvägens framtid tas upp i programmet.
Påverkan på landskaps-/stadsbilden		X		Naturmiljö omvandlas till stadsmiljö. Ambitionen är att bebyggelsen inte ska dominera över skogen, särskilt viktigt vid gränsen mot Lilljansskogen. Vissa högre byggnader kan förekomma där så anses lämpligt.
Påverkan på energikonsumtion	X			
Utnyttjande av markområde		X		Se punkten ovan om överordnade projekt.
Utnyttjande av vattenområde		X		Åtgärder i Sandbäcken kan kräva tillstånd eller anmälan enligt 11 kap. miljöbalken.
Utnyttjande av övriga naturresurser	X			
Alstrande av avfall	X			
Alstrande av föroreningar	X			
Alstrande av risk för hälsa	X			
Alstrande av risk för miljön	X			

Planen	Ja	Nej	Kommentarer
Ger planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet		X	
Avser planen reglera miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra betydande miljöpåverkan		X	
Har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan	X		Se punkterna om överordnade projekt och dagvatten.

Planen	Ja	Nej	Kommentarer
Kan planen medföra att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas.		X	
Kan planen medföra att vattenförekomst får försämrad miljöstatus eller att inte uppnår fastställt kvalitetskrav		X	
Är planen förenlig med folkhälsomålen	X		Ekosystemtjänster visas särskilt i detta program
Är planen förenlig med miljömålen	X		Ekosystemtjänster visas särskilt i detta program